

РЕШЕНИЕ

№ 2684

гр. София, 22.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 26.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **10604** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ).

Образувано е въз основа на искова молба вх. № 36271/12.10.2023 г., предявена от Г. Й. Д., с която е поискано да бъде осъдена Служба „Военно разузнаване“ – С. да му заплати:

- сума в размер на 1000,00 лв., представляваща разноски за адвокатско възнаграждение пред ДКСИ след отмяната на Решение на ДКСИ № 38-П-12/19.05.2022 г. с Решение № 31/10.04.2023 г. на ВАС, Пето отделение;
- сума в размер на 3000,00 лв., представляваща неимуществени вреди в резултат от незаконното освобождаване от длъжност. Ищецът твърди, че заради отнемането на допуска до класифицирана информация са му забранили да контактува с колегите, отношението от страна на службата е било изключително обидно. Уронен бил престижът му на офицер, награждаван не веднъж за военна служба. Почувствал се е обиден, унижен, което продължава и до предявяване на исковата молба. Всички приятели, с които е контактувал, се отдръпнали и спрели да разговарят с него. Докато е бил отстранен се е разболял онкологично, наложило се операция и неколкратно посещение на лечебно заведение. Работел работа не по неговата специалност, не можел да се примири с това, поради което напуснал.

Обективно съединените иски следва да се квалифицират по чл. 1, ал. 2 от Закона за

отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ) доколкото с тях се претендира обезщетение за претендирани имуществени вреди вследствие твърдяна незаконнообразен акт на администрацията – в случая от отмяната на решение на ДКСИ № 38-II-12/19.05.2022 г., с решение № 31/10.04.2023 г. на ВАС, Пето отделение.

Ответникът – Служба „Военно разузнаване“ – С. оспорва иска. Твърди, че не се установява наличие на причина връзка между отнемането на достъпа да класифицирана информация и твърдените неимуществени вреди. Следва да се има предвид и това, че договорът за военна служба е прекратен поради взаимно съгласие и по инициатива на ищеца. Не е вярно, че с образованието, което ищецът е имал, може да работи само при наличие на валидно разрешение. Недоказано е твърдението, че само вследствие заповедта е настъпило влошаване здравословното състояние на ищеца. Не е доказано и че личният амбулаторен картон се намира при ответника, както и това, че е бил необходим за постъпване в лечебно заведение.

Неоснователно е и искането за заплащане на разноски – адвокатско възнаграждение за водене на производство пред ДКСИ. ДКСИ не е по-горестоящ орган спрямо органите по §1, т. 5 ДР на ЗЗКИ, защото не е част от тази субординирана система /така т.р. № 1/17.1.2023 г. на ВАС/.

От правна страна.

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.

Законът за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/ - чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ предвижда, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконнообразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

В чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на иски за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и юридически лица.

Съгласно чл.205 от АПК искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконнообразен акт, действие или бездействие са причинените вреди. Съгласно тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по тълк.гр.д. № 3/2004 г., ОСГК НА ВКС когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването - [чл. 1, ал. 2 ЗОДВПГ](#).

Установява се безспорно наличието на административен акт, който е отменен с влязло в сила съдебно решение. Така се установява, че е постановено отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация № 6 от 5.5.2022 г., издаден от директора на Служба „Военно разузнаване“. Този акт е атакуван пред Държавната комисия по сигурността на информацията /ДКСИ/, която с решение № 38-II-12/19.05.2022 г. го е потвърдил. С решение № 31/10.04.2023 г. на ВАС, Пето отделение решението № 38-II-12/19.05.2022 г. на ДКСИ е отменено и делото е върнато за ново разглеждане. Впоследствие – с решение №60-II-4/3.8.2023 г. на ДКСИ е отменен административния акт - отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация № 6 от 5.5.2022 г., издаден от директора на Служба „Военно

разузнаване“.

По първия иск – за присъждане на сумата от 1000 лв. Установява се, че жалбоподателят е направил претендираните разноски. Така договор за правна защита и съдействие от 16.5.2023 г., сключен между ищеца и адв. Ц. М., видно от който е заплатена сумата от 1000 лв. възнаграждение за защита пред ДКСИ в административното производство, образувано след отмяната на предходно решение на ДКСИ № 38-II-12/19.5.2022 г., с решение № 31/10.4.2023 г. на ВАС, V отд.

Разноските са направени именно в резултат на постановления и признат за незаконосъобразен акт – отнемане № 6 от 5.5.2022 г. на разрешение за класифицирана информация, издадено от председателя на Служба „Военно разузнаване“ – [населено място], който акт е отменен в административното производство пред ответника. Ето защо следва да се приеме, че е налице и причинна връзка, поради което претендираната сума следва да се присъди.

По втория иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди.

За установяване на търпените болки и страдания са разпитани св. Д. Д. Д. и М. В. Н..

От показанията на св. Д. се установява, че познава жалбоподателят от 2013 година, когато постъпваше на работа. Достъпът до класифицирана информация на ищеца бил отнет заедно с този на свидетеля, след което в период от една седмица, ищецът го били сложили на входа на службата, вдясно в кабинка, която е с размерите на две химически тоалетни и той там беше сложен буквално за назидание. След тази една седмица свидетелят се върнал и заедно ги преместили в един така наречен „Клуб на пенсионера“, на около 200 - 300 метра от сградата(основната), където се събирали пенсионери от разузнаването. Нищо не правели по цял ден, стояли без задачи, от 8,00 часа сутринта до 17,00 часа там. Имало е устна забрана да комуникират служителите с тях. Единствените служители, които комуникирали с тях били тези, които идвали да ги подписват. Комуникация е силно казано, но „здравей-здрасти“, подписва и изчезва.

Отнемането на достъпа до класифицирана информация се отразило по доста негативен начин. Първоначално ищецът бил доста подтиснат. И на двамата им дошло като гръм от ясно небе, изненадани меко казано. Нервите и на двамата дошли в повече.

Лекарска помощ не са търсили, а просто си общували двамата. Не знае ищецът да е взимал никакви лекарства. Стояли във въпросния клуб някъде от порядъка от 5 месеца и нещо. При ищеца отношението било доста грубо. Освен, че са виждали само този, който подписва, другите ходели по другия тротоар. Не смеели да комуникират въобще.

С отнемането на достъпа до класифицирана информация и доколкото в такава затворена среда болшинството от контактите са от въпросната институция, всички контакти приключили, както и отношенията с хората, с приятелите.

В отдела, където ищецът работи (той не ходил, защото няма достъп), примерно като тръгне да си изисква документи, предоставянето умишлено се забавяло с грубо отношение. Давали ли са му, но с доста по-голямо забавяне, да кажем около седмица и нещо. Ф. за заплата, документи свързани със здравословното му състояние– също, като открили впоследствие онкологично заболяване, декември месец. Тогава той си изискал здравния картон от службата, който пак не бил предоставен, по неизвестни причини. Той отива във ВМА, където е офицер все още и въпреки, че е временно отстранен от длъжност, той трябва да си представи здравния картон.

Имало е устна заповед по отношение на колегите на ищеца да не говорят с него и

свидетеля, защото ще има и за тях последици. Не е ставало въпрос за служебни отношения. Не са казали кой е издал заповедта, а просто, че има устна заповед, под страх, че ще ги „махнат“ и т.н. Става дума за лични контакти, но и за служебни, защото те се преплитат.

Цялата ситуация била доста стресова, свидетелят не може да каже дали има причинна връзка с онкологичното заболяване.

От показанията на св. М. В. Н., главен експерт в служба „Военно разузнаване“, в структурата, в която е бил и ищецът, се установява, че след отнемане достъпът до класифицирана информация на ищеца било определено работно място в помещение - „клуба“, което е на пешеходно разстояние от сградата на службата. Мисли, че края на май месец, 2020 година отиде в този „клуб“. Там е имало съвсем нормални условия: помещението с квадратура около 20 кв.м., маси, столове, обзавеждане. Мястото не е оборудвано за работа с класифицирана информация. Там ищецът бил заедно с другия свидетел. Св. М. Н. и още двама колеги сутрин около 9 часа отивали с още един колега от структурата по сигурността и една от домакините, която отключва помещението (т.нар. „клуб“), идват двамата - жалбоподателят и свидетелят и ги настаняват там. Подписват се в тетрадките, че той се е явил на работа и след това, че си е заминал. Имало е обаче дни, в които е постъпвал по-късно на работа или съответно си е тръгвал по-рано, но с разрешение на неговия началник, след телефонно обаждане. Оказвано е съдействие когато е искал например отпуск, да си тръгне по-рано, за документи да му се издават също. Чрез другия колега е искал документи. Помня, че искал и фиш за заплата. За здравния картон не може да каже. Не знае някой да му е забранявал да контактува със служители от службата извън служебните задължения лично като приятели, вкл. и устни заповеди.

По делото е представена епикриза, издадена от Клиника по ендouroлогия и Е., ВМА, видно от която се установява, че на 13.1.2023 г. на ищеца е правена манипулация на пикочния мехур, в резултат на което е намерена туморна формация с размер около 20 мм. След хистологично изследване е установено неинвазивен уротелен папиларен карцином на пикочния мехур. Изписан е на 17.1.2023 г.

Предвид така установеното следва да се направи извод, че от страна на ищеца са търпени болки и страдания именно в резултат на признатия за незаконен акт за отнемане достъп до класифицирана информация. Въз основа на събраните доказателства следва да се приеме, че това са болки и страдания в социален аспект доколкото в резултат на отнемането на достъпа се е стигнало до ограничаване и въобще прекъсване на социалните и служебните контакти. Видно от установеното, жалбоподателят е бил поставен в неблагоприятни работни условия /една седмица след отнемането на достъпа/ - в много малко помещение „за назидание“, в което видно от показанията на първия свидетел не е имал достъп до сервизни помещения.

По отношение на онкологичното заболяване. Не може да се направи категоричен извод въз основа на събраните доказателства дали това заболяване е причинено именно в резултат на отнемане достъпа до класифицирана информация. Последвалото от това лошо отношение с жалбоподателя, вкл. и забавянето на медицински документи също не може да се направи извод, че стои в причинна връзка с отнемане достъпа до класифицирана информация.

По отношение на размера на обезщетението претърпените вреди.

На основание чл. 52 ЗЗД следва да се определят по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на [чл. 52 ЗЗД](#) не е абстрактно понятие, а е свързано с

преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

Такива обстоятелства, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди по искове с пр. осн. [чл. 1, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ](#), са: личността на увредения, данните за предишни правонарушения, начина му на живот и обичайната среда, отражението върху личния, обществения и професионалния живот, разгласа и публичност, стигнало ли се е до разстройство на здравето, а ако увреждането на здравето е трайно, каква е медицинската прогноза за развитието на заболяването както и всички обстоятелства, имащи отношение към претърпените морални страдания, преценявани с оглед конкретиката на случая. Във всички случаи на приложение на [чл. 52 ЗЗД](#), база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди са стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането.

В случая, от една страна следва да се има предвид това, че ищецът е търпял болки и страдания, по-интензивни една седмица след отнемането на достъпа, а впоследствие – по-малко интензивни.

Установява се, че незаконосъобразния акт се е отразил на социалното общуване, както и на служебните контакти /като те, видно от свидетелските показания поради естеството на службата, се преплитали/.

От друга страна, следва да се има предвид периодът, в който ищецът е търпял вреди. Страданията са били в първите дни със сравнително висок интензитет, но впоследствие в по-малък.

Ето защо и като се има предвид датата, на която е отнет достъпът – 5.5.2020 г., съдът намира, че справедливото обезщетение следва да се определи в размер на част от претендираната сума – 2000 лв. /доколкото не се установяват и част от претърпените вреди/. Искът за разликата до пълния предявен размер от 3000 лв. следва да се отхвърли.

По разноските. Ищецът се установява, че е направил разноски в размер на 1020 лв. /1000 лв. за адвокатско възнаграждение и 20 лв. – за държавна такса/. Предвид частичната основателност на исковете, то следва да се присъдят разноски – в размер на 765 лв.

По искането на ответника за юрисконсултско възнаграждение. Т. се дължи на основание чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ и съобразно отхвърлената част на исковете. Ето защо и на основание чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ, вр. чл. 37 Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за правната помощ, на ответника следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., съобразно и фактичката и правна сложност на делото.

Ето защо на ищеца следва да се присъдят разноски по компенсация от 665 лв.

Въз основа на тези мотиви съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Служба „Военно разузнаване“ да заплати на Г. Й. Д., ЕГН [ЕГН] вследствие отменен като незаконосъобразен акт – отнемане № 6 от 5.5.2022 г. на разрешение за достъп до класифицирана информация, издадено от председателя на Служба „Военно разузнаване“ – [населено място], на следните суми
сумата от 1000 лв. обезщетение за причинените му неимуществени вреди – разноски

за адвокатско възнаграждение в производството по оспорване на този акт пред Държавната комисия по сигурността на информацията;
сумата от 2000 лв. обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата до пълния предявен размер от 3000 лв.;
законната лихва върху главниците от предявяване на исковата молба– 12.10.2023 г. до окончателното им плащане, както и
665 лв. разноси.
РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от уведомяването за изготвянето му.

СЪДИЯ: